

بزرگداشت روز جهانی بناها و محوطه های تاریخی

شورای بین المللی بناها و محوطه های تاریخی (ایکوموس) در سال ۱۳۶۱/۱۹۸۲ هجده آوریل / بیست و نهم فروردین هر سال را روز جهانی بناها و محوطه های تاریخی اعلام و از طریق کنفرانس عمومی یونسکو نیز به تصویب رسید و سه سال است که با انتخاب موضوع مورد اتفاق کمیته های ملی ایکوموس آنرا زنده نگهداشته است موضوع محوری سال ۲۰۰۱ عبارت بود از "روستاهای خود را نجات دهیم" و در سال ۲۰۰۲ موضوع "میراث قرن بیستم" و به این خاطر که سال ۲۰۰۳ از سوی سازمان ملل متحد سال آب اعلام شده بود موضوع بزرگداشت سال ۲۰۰۳ "میراث فرهنگی زیر آب" از سوی ایکوموس عنوان گردید.

هدف از این بزرگداشت فراهم آوردن فرصتی مناسب برای بالا بردن سطح آگاهی عمومی درباره گوناگونی میراث فرهنگی و جلب مساعی همگان برای حفظ و صیانت آن بخش از میراث است که در معرض خطر بیشتر قرار دارد.

به همین مناسبت کمیته ملی ایکوموس ایران با همکاری سازمان میراث فرهنگی کشور این روز را از طریق ایراد یک سلسله سخنرانی ها در مراکز استانها و موزه ملی ایران بزرگداشت. چهار سخنرانی در موزه ملی ایران ابعاد گوناگون میراث فرهنگی کشور را مورد بررسی قرار داد.

شایان ذکر است که این بزرگداشت در شرایطی برگزار گردید که سرزمین عراق مهد کهن ترین تمدن های جهانی مورد تهاجم قرار گرفت و صدمات جبران ناپذیری را بر پیکره آن وارد آورد که هنوز آمار دقیقی از آنچه بر مردم عراق و میراث گرانبقدر آن وارد آمده نمی توان ارائه داد. ولی همین قدر می دانیم که موزه ملی آن که پنجمین موزه بزرگ جهان است با یکصد و هفتاد هزار قلم نایب فرهنگی متعلق به یکصد قرن تمدن بشری و نیز موزه های موصل و تکریت و کتابخانه ها و آرشيوهای ملی در گسترده یک سرزمین مورد تاراج قرار گرفت. و این، صرف نظر از هتک حرمت مشاهد متبرکه و آسیب های فراوانی است که احتمالاً به میراث معنوی و مادی آن وارد آمده است.

البته سازمانهای بین المللی نظیر سازمان ملل و یونسکو و آنها که مهار اقدام را در دست دارند، منتظر ماندند تا واقعه رخ دهد و سپس احساسات بشر دوستانه خود را هر یک به لحنی که به تجاوزگر برخوردند نباشد ابراز دارند و همگی آمادگی خود را برای سامان بخشیدن به آنچه که غیر قابل بازگشت است اعلام نمودند.

رخدادهایی نظیر آنچه که امروز شاهد آن هستیم ما را ملزم می سازد که برای حراست از میراث فرهنگی خود و دیگر ملل جهان در برابر تمام احتمالات ناگوار تهدید کننده بدون تاخیر چاره اندیشی کنیم.

موضوعی را که یونسکو هر سال برای بزرگداشت میراث فرهنگی و صیانت از آن وسیله قرار می دهد در واقع یادآوری مکرر و منظم همین امر است. نه تنها ترغیب ملتی در شناخت و گسترش مفاهیم مستتر در میراث فرهنگی خود است، بلکه آنرا فرصتی مغتنم برای تحکیم وحدت بین المللی در جهت حراست از میراث فرهنگی مردم سراسر جهان و رسیدن به تبادل افکار در این بستر فرخنده و انسان ساز تلقی می کند.